

**INSTYTUT POLITOLOGII
ZAKŁAD MIĘDZYNARODOWYCH
STOSUNKÓW POLITYCZNYCH
WROCŁAW
ul. Koszarowa 3**

=====

Prof. zw. dr hab. Teresa Łoś – Nowak
Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Ocena dorobku naukowego dr Przemysława Osiewicza Marcina
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce na podstawie
monotematycznego cyklu publikacji
Uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne kwestii cypryjskiej. Aspekty polityczne

Dr Przemysław Osiewicz w 2003 r. ukończył studia magisterskie ze specjalnością „stosunki międzynarodowe” na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Promotorem pracy magisterskiej był prof. dr hab. Włodzimierz Malendowski. On też pozostał promotorem pracy doktorskiej „Pokojowa regulacja kwestii cypryjskiej. Aspekty prawne i polityczne”. Po jej ukończeniu i pomyślnie przeprowadzonej obronie w lipcu 2007 r. został zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Nauk Społecznych i Dziennikarstwa. Wydział pozostaje jego stałym miejscem pracy.

Dorobek naukowy Habilitanta po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk społecznych w zakresie nauki o polityce obejmuje łącznie 44 pozycje. Są to monografie, artykuły publikowane w czasopiśmie naukowych oraz w pracach zbiorowych. Tytułem przykładu można odwołać się do ciekawych rozważań na temat relacji irańsko-tureckich, istotnych motywacji zbliżenia – po okresach nieufności z lat 70. i 80. - tych dwu aspirujących do statusu mocarstwa regionalnego państw oraz istoty polityki zagranicznej Iranu (po 2002 r.0 oraz tureckiej polityki zagranicznej premiera Erdogana i jego ministra spraw zagranicznych Ahmeta Davutologlu [w: „Przegląd Strategiczny” 201/1]. W zamieszczonym w pracy zbiorowej artykule *Stosunki chińsko-irańskie na początku XXI wieku: pragmatyczna współpraca czy strategiczny sojusz?* Autor zwraca uwagę na istotne komponenty procesu konstruowania chińskiej strategii poszukiwania sojuszników niezbędnych dla zdobycia

statusu azjatyckiego przywódcy/lidera oraz umacniania wpływów politycznych w Azji i poszukiwania w tym celu sojuszników [w: J. Marszałek – Kawa *W kierunku azjatyckiego przywództwa*, Toruń 2011, s.373-400]. Na zainteresowania zjawiskiem mocarstwowości i fenomenem zmienności statusu mocarstwa w systemie międzynarodowym wskazuje artykuł poświęcony Indiom wschodzącemu mocarstwu lub aspirującemu do statusu mocarstwa regionalnego [w: A. Potyrała i M. Skobrat, *Indie w XXI wieku* Poznań 2009. O aktorach procesu zmian w świecie arabskim i ich destruktywnym wpływie na przebieg „arabskiej wiosny” pisze w artykule *Syria: A Never –ending Uprising?* Dr Osiewicz zwraca w nim uwagę na sylwetkę Bashara al - Asada, prezydenta Syrii od lipca 2000 r. polityka i przywódca nieprzygotowanego do pełnienia tak ważnej funkcji, bez charyzmy i umiejętności sprawowania władzy, braku przemyślanych reform ekonomicznych i wielu złych decyzjach, niezwykle obciążających jego politykę i niezdolność do kierowania państwem, zwłaszcza w okresie burzliwych przemian w północnej Afryce. Ten ‘spóźniony reformator’, „lojalny syn” państwa syryjskiego, wreszcie „neofita” w świecie polityki, bez doświadczenia jest odpowiedzialny za katastrofę wojenną w państwie [w: B. Przybylska- Maszner *The Arab Spring*, Poznań 2011, s. 233-264].

W bogatej palecie artykułów opublikowanych w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora znajdują się także artykuły w których Habilitant koncentruje uwagę na różnych aspektach polityki zagranicznej Polski. Na uwagę zasługuje obszerna analiza problemu bezpieczeństwa energetycznego Polski po wstąpieniu do UE [w: S. Wojciechowski i A. Potyrała, *Contemporary Domestic and International Issues*, Belin 2013, s.165-183], artykuł rzucający ciekawe światło na odgrywane i oczekiwane role Polski wobec procesu akcesji Turcji do UE (an ambassador of Turkey within the EU). Artykuł napisany wspólnie z W. Forysińskim.

W bogatym dorobku naukowym dr P. Osiewicza (3 monografiach, pracach zbiorowych i artykułów publikowanych w czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych) mieszczącym się generalnie w nurcie badań nad sporami i konfliktami międzynarodowymi we współczesnym świecie oraz polityką bezpieczeństwa międzynarodowego, w szczególności państw basenu Morza Śródziemnego oraz polityką bliskowschodnią najważniejsze miejsce zajmuje kwestia cypryjska. Pod tym ogólnym hasłem kryją się problemy Cypru, zamieszkujących ją dwóch społeczności rywalizujących o wpływy i szczególną pozycję na wyspie, racje, interesy i strategie państw pośrednio i bezpośrednio zaangażowanych w

konflikt cypryjski i jego rozwiązanie. Wiele miejsca zajmują w tym kontekście opracowania dotyczące Turcji, jej polityki zagranicznej i próby budowania pozycji mocarstwa regionalnego. Dorobek Habilitanta oceniany z perspektywy monotematycznego cyklu publikacji sytuuje „kwestię cypryjską” w szerokiej panoramie polityki międzynarodowej, inicjatyw UE, Sojuszu Północnoatlantyckiego, ONZ w stabilizacji regionu basenu Morza Śródziemnego, polityki zagranicznej państw dla których trwający ponad 40 konflikt jest dowodem słabości instytucji międzynarodowych w działaniach na rzecz jego rozwiązania. Nie ulega bowiem wątpliwości, że sytuacja na Wyspie, powtarzające się stany otwartej wojny stanowią zagrożenie dla stabilizacji we wschodniej części basenu Morza Śródziemnego, niszczą gospodarkę wyspy, pogłębiają wrogość między społecznością Turków cypryjskich i Greków cypryjskich, podważają zaufanie społeczności międzynarodowej do skuteczności (nierzadko woli – TŁN) działania międzynarodowych struktur jak ONZ czy UE.

Dorobek Habilitanta, wyrażający się w licznych artykułach publikowanych krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych oraz monografiach spełnia warunki niezbędne do jego oceny w kategorii monotematycznego cyklu publikacji. Potwierdza dociekliwość badacza oraz umiejętność doceniania istotności zjawisk i procesów o istotnych konsekwencjach dla stabilizacji w regionie o znaczeniu strategicznym. Zainteresowanie Cyprzem i jego dziejami politycznymi ma długą historię i nie jest ona znaczonego jego turystyczną atrakcyjnością. Przez wieki był ważnym komponentem Imperium Osmańskiego, później carskiej Rosji, budującej swą potęgę Wielkiej Brytanii, bismarkowskich Niemiec, wreszcie ludności lokalnej, greckiej i tureckiej wykorzystywanej w politycznych kalkulacjach przez XIX i XX- wieczne mocarstwa, a po głównych „graczy” w polityce światowej. Naturalną zatem konsekwencją zainteresowania tymi zagadnieniami są ujmowane w szerokiej panoramie zjawisk oddziałujących na politykę zagraniczną Grecji, Turcji i jej destabilizujący wpływ na sytuację w regionie, zważywszy na strategiczne położenie wyspy,.

Analiza kwestii cypryjskiej dokonywana w monografiach oraz rozlicznych artykułach Habilitanta – nie ogranicza się do prezentacji sporu między Grecją i Turcją o dominację na Cyprze. Ich uważna lektura skłania do wysokiej oceny zawartych w nich przemyśleniach, próbie dotarcia do endogennych i egzogennych źródeł konfliktu, pokazuje determinację w dążeniu do pogłębiania i przybliżenia wiedzy o konflikcie na Cyprze w szerokim spektrum polityki międzynarodowej. Otwarty od 1974 r. konflikt zbrojny i narastające przejawy wrogości cypryjskich Turków i Greków, wzajemnych oskarżeń o agresję, masowe mordy ludności zamieszkujące regiony objęte konfliktem zbrojnym destabilizowały region,

zagrożały stabilności Sojuszowi Północnoatlantycznemu, stwarzając ryzyko rozpadu południowej flanki NATO i wzmocnienia wpływów ZSRR w regionie. Ma dr P. Osiewicz rację podkreślając w swoich opracowaniach i wyraźnie artykułowanych tezach, iż znaczenie szeroko ujmowanej kwestii cypryjskiej wykracza poza „granice wyspy”, że po części jest symbolem rywalizacji w wpływy w regionie, dowodzi obecności polityki przetasowywania układu sił na politycznej mapie świata po II wojnie i przegrupowywania w obszarach szczególnych interesów wielkich mocarstw. W tym celu sięga się po stare uprzedzenia i konflikty, otwierając problem secesji, podziału wyspy i szansy na stabilizację.

Przyjmuje się, że na starym kontynencie istnieje ok. 30 punktów zapalnych, które mogą przerodzić się w otwartą wojnę. Do jednego z nich należy „konflikt w fazie zawieszenia” na Cyprze. Na taką ocenę zdaje się wskazywać wciąż napięta sytuacja na wyspie, pomimo wielokrotnych prób zbliżenia stanowiska obu stron przez Wielką Brytanię, SG ONZ i od 2004 r. Unię Europejską. Do takich pesymistycznych prognoz skłania lektura monografii *Pokojowa regulacja kwestii cypryjskiej. Aspekty prawne i polityczne*, autorstwa Przemysława Osiewicza. Nasilające się fazami stany napięć i otwartego konfliktu zbrojnego na Cyprze od dawna bowiem przestały być problemem lokalnym. „... kryzysy na wyspie kilkakrotnie doprowadziły niemal do wybuchu wojny grecko-tureckiej i tym samym poważnie zagroziły jedności w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantycznego, a także bezpieczeństwu międzynarodowemu w regionie wschodniego Morza Śródziemnego” (s.6 Autoreferatu). Skutkuje bowiem po pierwsze, przeniesieniem kwestii cypryjskiej z poziomu sporu międzypaństwowego na poziom wspólnotowy jej polityki wewnętrznej i zewnętrznej, po drugie ze względu na fakt, iż Turcja i Grecja są członkami Sojuszu Północnoatlantycznego sytuuje Sojusz w sytuacji kłopotliwej. Oba te aspekty kwestii cypryjskiej wydają się niezwykle pouczające w kontekście współczesnych konfliktów w stanie zawieszenia. Pokazuje to choćby omawiana przez Habilitanta kwestia wojny iracko-irańskiej. W tle tego procesu widać politykę brytyjską sprawującą rodzaj zwierzchnictwa nad Cyprem i „granie” swoimi partykularnymi racjami. W tle tego procesu stoją także Stany Zjednoczone, dla których Grecja i Turcja - sojusznicy w NATO stanowili ważny element w umacnianiu swej pozycji na tym regionie.

Refleksja nad konsekwencjami sporu nie tylko dla wschodniego basenu Morza Śródziemnego ale także dla Turcji w jej staraniach o członkostwo w UE, nad procesem akcesji Republiki Cypru do UE upoważnia do pesymistycznej konstatacji.

Podjęcie tego trudnego ale arcyważnego dla bezpieczeństwa europejskiego problemu w fazie dynamicznych zmian w regionie, było bez wątpienia wyzwaniem dla młodego badacza. Wymagało dużej dyscypliny naukowej, precyzji w prezentowaniu złożonej materii racji i interesów nie tylko bezpośrednio dotkniętej ludności cywilnej wyspy, będących w mniejszości Turków cypryjskich i Greków cypryjskich a także zdolności do krytycznego podejścia do zagadnień pośrednio i bezpośrednio związanych z kwestią cypryjską.

Sięgając po kwestię cypryjską jako „nić” przewodnią swej naukowej eksploracji Autor starał się pokazać, iż brak racjonalnie prowadzonej polityki państw trzecich wobec narastającego napięcia między członkami obu cypryjskich społeczności przed ostatecznym podziałem Wyspy w 1974 r., pogłębiającymi się uprzedzeniami prowadził do pogłębiającej się polaryzacji na cypryjskiej scenie politycznej, przekreślającej szanse na pokojowe rozwiązanie. Wielce pouczająca jest w tym kontekście analiza zawarta we wspomnianej już monografii *Pokojowa regulacja kwestii cypryjskiej. Aspekty prawne i polityczne*. Jest to „pogłębiona i szczegółowa analiza” inicjatyw zmierzających do jego rozwiązania, podejmowanych przez społeczność międzynarodową, głównie ONZ i Unię Europejską oraz państwa pośrednio i bezpośrednio zaangażowane w jego rozwiązanie, głównie Grecję i Turcję dla których „wygrana” w sporze o wyspę wydawała się być ważniejsza od „kształtu przyszłego państwa cypryjskiego oraz sytuacji jego mieszkańców”. Nerozwieszony wciąż problem kształtu i formy przyszłego państwa cypryjskiego, kontrowersje wokół podmiotowości i tożsamości narodowej tureckich i greckich Cypryjczyków rzucały się cieniem na szansę utworzenia państwa unitarnego. Podejmowane inicjatywy dyplomatyczne i zgłaszane rozwiązania (jak choćby rozwiązanie ustrojowe wedle wzoru kantonalnego Szwajcarii) doprowadziły jedynie do ostatecznego (trwałego?) podziału wyspy, pozostawiając kwestię cypryjską otwartą. Trudno więc przywoływać rozwiązanie kwestii cypryjskiej jako „modelowe rozwiązanie w innych podobnych przypadkach” (np. Naddniestrza, Osetii Południowej Somalilandu).

Uważna analiza dorobku naukowego Habilitanta wskazuje na fascynację „kwestią cypryjską” jej historią i konsekwencjami otwartego wciąż problemu. Potwierdza także dociekliwość badacza oraz umiejętność doceniania istotności procesów zachodzących wokół kwestii cypryjskiej, różnic interesów i strategii zwłaszcza USA, ZSRR, Turcji i Grecji ale także ONZ i UE. Nam jednak odmienną od Autora ocenę zaangażowania, zwłaszcza skuteczności ONZ w podejmowanych przez Narody Zjednoczone, sekretarzy generalnych, roli UNICYP-u itp. inicjatyw.

Ukoronowaniem pracy badawczej - jak pisze Habilitant w Autoreferacie - jest monografia *Konflikt cypryjski*, wydana w PWN w 2013 r. Jest to kontynuacja dotychczas prowadzonych badań. Jednakowoż nowa monografia jest bogatsza o pominięte w monografii *Pokojowa regulacja kwestii cypryjskiej* zagadnienia, dotyczące kwestii tożsamościowych społeczeństw zamieszkujących wyspę, procesu kształtowania świadomości narodowej wśród ludności greckiej i tureckiej zamieszkującej Cypr, historii i symbolik kulturowej. To istotny nowy wątek w dotychczasowych publikacjach rzucający nowe światło na źródła niekończącej się niestabilności, wzajemnych uprzedzeń i wrogości, a więc postaw, które *per saldo* doprowadziły do ostatecznego podziału wyspy i dwóch państw, z których jedno jest członkiem UE a drugie uznawane jedynie przez Turcję, swego protektora.

Uwzględnienie w analizie społeczno-kulturowych i cywilizacyjnych aspektów procesu budowania niepodległości wyspy i jej modelu ustrojowego przesunęło rozważania w stronę konstruktywistycznego myślenia o polityce. W konstruktywistycznym podejściu do badanej społecznej rzeczywistości ważną przesłanką jest natura ludzkiej sprawności (*human agency*) w postępowaniu ze światem zewnętrznym, indywidualizm w podejściu do rzeczywistości oraz bliższa realistycznej optyce „hobbesowska kultura tożsamości”, utrudniająca proces zmiany na Wyspie w kierunku zakończenia konfliktu, czyli przyjęcia takiej formy organizacyjnej państwa, która byłaby akceptowana przez wszystkich, czyli Turków cypryjskich i Greków cypryjskich. Na wyspie są bowiem silne dowody kulturowego związku Cypru z Europą, mając na względzie bogatą historię wyspy od czasów helleńskich ale także kulturowe trwałe ślady trzystuletniej dominacji Imperium Osmańskiego, o czy nie pamiętają politycy. Wystarczy przytoczyć fragment wywiadu z Dervisem Eroglu, przywódcą społeczności Tureckich Cypryjczyków, prezydentem nieuznawanej TRPC w którym wskazuje on na główne przyczyny sporu cypryjskiego (maj 2012), a więc na „nacjonalistyczne ambicje”, „hellenizacja Cypru”, „odrzucenie koncepcji utworzenia wspólnego państwa”. Także minister spraw zagranicznych Republiki Cypryjskiej E. Kozaku-Markullis (wywiad z maja 2012) pytany o główne przyczyny sporu cypryjskiego wskazuje „usunięcie Greckich Cypryjczyków z okupowanych terytoriów”, „łamanie praw człowieka”, sprowadzenie osadników z Turcji „i osiedlanie ich na okupowanych terenach, a także działania skierowane przeciwko dobrom kultury”, próby „odtworzenia osmańskiej strefy wpływów”, różnice przez strony podejmowanych przez międzynarodowych mediatorów rozwiązań (planu SG K. Annana i inne). Widać w nich wyraźnie, iż strony bezpośrednio zaangażowane w konflikt nie widzą szans na jakiegokolwiek sensowne rozwiązanie. (dla każdej z nich „sensowne” znaczyć będzie

coś innego -TŁN). Podjęcie kwestii kulturowych przy analizie źródeł niezdolności do konstruktywnego dialogu obu narodów wzbogaca monografię i jednocześnie zachęca do bardziej pogłębionych studiów przy wykorzystaniu bogatego instrumentarium teoretycznego, jakie stwarza społeczna teoria stosunków międzynarodowych. Na wyspie wciąż bowiem dominującą jest kultura anarchii bliższa hobessowskiej niż kantowskiej.

Ważnym w tym jednotematycznym cyklu publikacji są artykuły w których Autor koncentruje swoją uwagę na szczegółowych aspektach kwestii cypryjskiej, jak np. zawarta w artykule *The European Union and its Attitude Towards Turkish Cypriots after 2004: continuity or Change?* analiza polityki WE/UE wobec roszczeń, oczekiwań i strategii Turków cypryjskich po uzyskaniu członkostwa Republiki Cypru w UE. Złożoność sytuacji narodowościowej, brak zaufania i niechęć do pozbawionego uprzedzeń dialogu obu społeczności na wyspie jak w soczewce odzwierciedla tekst zawarty w artykule *Nicosia. Conflict and Cooperation in the Divided capital City* [w:] J. Jańczak red. *Conflict and Cooperation in Divided Cities*, Lagos verlag, Berlin, s.122-133]. Można za autorem artykułu przyjąć, iż współpraca na poziomie municypalnym obu społeczności pozwoli wypracować przestrzeń do porozumienia, choć na pewno będzie to proces niełatwy. Potwierdzają tę dość pesymistyczną diagnozę choćby przedłużające się negocjacje, mało skuteczne misje specjalne K. Annana i innych sekretarzy generalnych ONZ [szerzej *Plan Annana – kolejna propozycja pokojowego rozwiązania kwestii cypryjskiej* [w:] T. Wallas, red. *Między historią a politologią*, Poznań 2010, s. 281- 293; U. V. Osam, red. *The United Nations and the European Union: Influence on the Ongoing negotiation process in Cyprus*, Famagusta 2010, s.145-161],

W ocenie jednotematycznego cyklu publikacji uwagę zwracają także artykuły w których dominującym tematem jest Turcja, państwo obecne w regionie od czasów władztwa osmańskiego a współcześnie zainteresowana rozwiązaniem problemu z uwagi na obecność na wyspie Turków cypryjskich i ich los. Turcja jest także ważna w analizach ze względu na 2 fakty: członkostwo w Sojuszu jako niezwykle ważny sworzeń na granicy dwóch cywilizacji i państwo zabezpieczające południową flankę NATO oraz państwo najdłużej aspirujące do członkostwa w UE. Habilitant pisze na ten temat szczegółowej w art. *The Cyprus Issue and its Impact on Turkey's Accession Negotiations with the European Union after 2004* [w:] A. Szymański, red. *Turkey and Europe: Challenges and Opportunities*, Warszawa 2012, s.101-121i inne.

W formułowanych przez Habilitantach tezach naukowych, zwłaszcza odnośnie miejsca i funkcji kwestii cypryjskiej w relacjach turecko-greckich, roli organizacji

międzynarodowych w procesie stabilizacji w regionie basenu Morza Śródziemnego i obecności kwestii cypryjskiej w unijnej polityce zagranicznej oraz strategiach bezpieczeństwa Sojuszu Północnoatlantyckiego, dostrzegam przenikliwość i dążność do obiektywnej oceny badanych zjawisk i procesów. Może nie są to uogólnienia które rzucają zupełnie nowe światło na przeszkody i ograniczenia w rozwiązaniu ostatecznym kwestii cypryjskiej ale wskazują i porządkują wiedzę na ten temat. Zarówno w monografiach na temat kwestii cypryjskiej jak i artykułach publikowanych w znaczących czasopismach w Polsce i za granicą widać staranność w narracji złożoności materii, jaką tworzy „kwestia cypryjska. W mojej ocenie dorobek naukowy Habilitanta porządkuje wiedzę o tej złożonej historii wyspy, jej znaczeniu strategicznym i cywilizacyjno-kulturowym, której geografia i polityka pisze scenariusze ciekawe acz trudne w realizacji.

Oceniając dorobek naukowy dr P. Osiewicza na podstawie jednotematycznego cyklu publikacji nie można pominąć także udziału w grantach, projektach badawczych i konferencjach na których prezentował dorobek naukowy. W okresie od 2008 do 2013 roku uczestniczył w realizacji 7 grantów (krajowych i międzynarodowych): międzynarodowy projekt *European Exclaves in the Process of De-bordering* (ośrodek koordynujący European University Viadrina); grant *Unia Europejska wobec procesów transformacyjnych w Egipcie po roku 2011*, realizowany w ramach programu OPUS, panel HS5 (NCN); grant realizowany w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (umowa nr UDA-POKL. 04.01.01-00-010/10; projekt międzynarodowy finansowany ze środków Collegium Polonicum w Ślubicach *Conflict and Cooperation in Divided Cities*. Ponadto jako członek zespołu realizował program badawczy w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych WNPiD UAM w Poznaniu *Węzłowe problemy bezpieczeństwa europejskiego*. Jest autorem projektu realizowanego w ramach badań własnych N N116 455040 oraz projektu badawczego N N103 175838 – *Cypr :dzieje, kultura, literatura*, realizowanego w Instytucie badań Interdyscyplinarnych Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego. Wymienione projekty i udział Habilitanta w ich realizacji dowodzi aktywności naukowej, otwartości na współpracę ze środowiskiem akademickim krajowym i międzynarodowym. Każdy z nich pozostaje w ścisłym związku z kwestią cypryjską. Ten rodzaj aktywności wskazuje na docenienie badań w których teoria zderza się z praktyką, co pozwala lepiej zrozumieć i wyjaśnić złożoność zjawisk i procesów zachodzących w polu stosunków międzynarodowych, stymulujących (lub hamujących) politykę zagraniczną

współczesnych państw (Turcji, Grecji, Polski) strategii NATO i UE wobec trwającego ponad 40 lat kryzysu na Cyprze oraz umiejętności projekcji możliwych scenariusze rozwoju sytuacji w regionie Morza Śródziemnego.

Wysoka ocena aktywności Habilitanta w środowisku akademickim (polskim i międzynarodowym) znalazła potwierdzenie w dużej aktywności na konferencjach naukowych w Polsce i za granicą. Dr P. Osiewicz współorganizował 3 międzynarodowe konferencje i seminaria (Biuro Studiów Politycznych i Międzynarodowych (IPIS) w Teheranie; sympozjum Ośrodka Studiów Strategicznych Bliskiego Wschodu IMESS) w Teheranie oraz konferencji naukowej w International Middle East Peace Research Center (IMPR) w Ankarze. Uczestniczył także w 22 międzynarodowych i krajowych konferencjach prezentując wyniki badań, (trzykrotnie w Famaguście na Cyprze, w Bandar Abbas w Iranie, Słubicach oraz Poznaniu, Toruniu, Warszawie. Aktualnie kieruje projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z ośrodków krajowych i zagranicznych. Ważnym osiągnięciem jest udział w projekcie realizowanym we współpracy z International Middle East Peace Research Center (IMPR) w Ankarze. Uczestniczy także w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism naukowych.

Dr P. Osiewicz aktywnie uczestniczy w popularyzacji nauki o polityce, stosunkach międzynarodowych, polityce światowej: wykłada w ramach Festiwalu Nauki w Koninie, Wykładach Otwartych dla uczniów szkół średnich w Poznaniu. Doceniając dorobek naukowy oraz aktywność Habilitanta na forach międzynarodowych, w komisjach eksperckich władze Wydziału oraz macierzystej Uczelni przyznawały nagrody indywidualne i zbiorowe.

Konkluzja:

Oceniając wartość naukową monotematycznego dorobku naukowego doktora

Przemysława Osiewicza *Uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne kwestii cypryjskiej.*

Aspekty polityczne

stwierdzam, iż wypełnia on przesłanki zawarte w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. w związku z art. 33 ust. 2 Ustawy z d. 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, na podstawie jednotematycznego cyklu publikacji. Jest to dorobek o znaczącym wkładzie w rozwój nauki o polityce ze względu na ważność podjętej problematyki, duży potencjał nowatorskiego podejścia do prezentacji i wyjaśniania podnoszonych w dorobku kwestii oraz poprawność metodologiczną prowadzonych badań. Za

uznaniem przedłożonego do oceny monotematycznego dorobku naukowego Habilitanta za wkład w rozwój politologii jako dyscypliny naukowej przemawiają następujące przesłanki:

- ✓ w warstwie analitycznej dostarcza pogłębionej wiedzy o jednym z najbardziej złożonych problemów współczesności, jakim bez wątpienia jest kwestia cypryjska i jej niezdolność do jej rozwiązania satysfakcjonującego strony konfliktu,
- ✓ za udaną uznać należy rekonstrukcję „kompleksu problemów” narosłych wokół kwestii cypryjskiej, co dowodzi, iż Habilitant potrafi dostrzec ważne dla współczesnych stosunków międzynarodowych zagadnienia,
- ✓ niewątpliwie nowatorskie ujęcie problematyki, w tym w szczególności kwestii funkcjonowania w społeczności międzynarodowej państw nieuznawanych w środowisku międzynarodowym,
- ✓ poszukiwanie modelowego rozwiązania kwestii cypryjskiej w odniesieniu do podobnych współcześnie sytuacji (Osetia Południowa, Naddniestrze),
- ✓ podjęcie nieobecnej w polskich badaniach problematyki funkcjonowania eksklaw w realiach międzynarodowych XXI wieku. Podjęte badania nad funkcjonowaniem eksklaw w Europie i próbę ich generalizacji postrzegam jako istotny wkład w rozwój badań nad podmiotowością uczestników stosunków międzynarodowych

Wisznia Mała, marzec 2014

Prof. zw. dr hab. Teresa Łoś – Nowak